

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.I.23/2024/10.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, a 2024. május 14. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntető ügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2024. január 30. napján kihirdetett 17.B.48/2023/22. számú ítéletét megváltoztatja,

a vádlott terhére rótt életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérleteként értékelt cselekményt emberölés büntette kísérletének [Btk. 160. § (1) és (2) bekezdés b) pont] minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 12 (tizenkettő) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát is 10 (tíz) évre súlyosítja.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház.

A vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlottat terhelő bűnügyi költség összege helyesen 527.468 (ötszázhuszonhétézer-négyszázhatvannyolc) forint.

A Terhelt1 vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamába beszámítani rendeli az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 10.668 (tízezer-hatszázhatvannyolc) Ft bűnügyi költség megfizetésére az állam javára.

I n d o k o l á s :

[1] A Székesfehérvári Törvényszék 2024. január 30. napján kihirdetett 17.B.48/2023/22. számú ítéletében bűnösnek mondta ki Terhelt1 vádlottat testi sértés büntettének kísérletében [Btk.164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat] és rablás büntettében [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont].

[2] Ezért halmazati büntetésül 6 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 6 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes

szabadságra, rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére, hosszabb tartamú szabadságvesztés és ehhez igazodó hosszabb tartamú közügyektől eltiltás kiszabása érdekében, a vádlott és védője enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

[4] A Fejér Vármegyei Főügyészség B.153/2023/57. száma alatti fellebbezése írásbeli indokolásában a figyelembe vett büntetéskiszabási körülmények nyomatakát elemezve amellet érvelt, hogy a kiszabott büntetés nem felel meg a Btk. 80. §-ában meghatározott büntetéskiszabási elveknek. Álláspontja szerint jelen ügyben a súlyosító körülmények túlsúlya állapítható meg, mely miatt nem volt törvényes lehetőség a középmértéktől történő ilyen mértékű negatív eltérésre. A vádlott előélete és az elkövetés módjában mutatkozó brutalitás miatt, különösen a speciális prevenciók célok elérését a középmértéket meghaladó szabadságvesztés kiszabása szolgálja. Indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és szabjon ki hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetést, illetve ehhez igazodóan a közügyektől eltiltás időtartamát is emelje fel az egyéb ítéleti rendelkezések változatlanul hagyása mellett.

[5] A vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában a felülbírálat terjedelmét figyelmen kívül hagyva a rablás büntette tekintetében a vádlott következetes tagadását hangsúlyozva annak aggályos megállapíthatóságát hangsúlyozta. Az élet és testi épség elleni bűncselekmény kapcsán a vádlotti beismerés és a ténylegesen elszenvedett sérülések alapján amellet érvelt, hogy a vádlottnak az életveszélyes sérülés okozására még eshetőleges szándéka sem volt. A védenca felelősségének könnyű testi sértés vétségben történő megállapítását és ennek megfelelően enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.

[6] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.299/2023/3-I. szám alatti átiratában az ítélet ellen az ügyész által a vádlott terhére, hosszabb tartamú szabadságvesztés és ehhez igazodó hosszabb tartamú közügyektől eltiltás kiszabása érdekében bejelentett fellebbezést helyes indokainál fogva fenntartotta, a vádlott és védője által enyhítésért bejelentettek fellebbezést alaptalannak tartotta.

[7] Rámutatott, hogy a felülbírálat a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel a Be. 590. § (3) és (5) bekezdései szerint korlátozott, mely a Be. 590. § (5) bekezdés c) pontja értelmében kiterjed a bűncselekmény minősítésére is. Álláspontja szerint a törvényszék a büntetőeljárás szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást. Kifejtette, hogy a megalapozott tényállásból a törvényszék helyes következtetést vont a vádlott büntetőjogi felelősségére a vagyon elleni erőszakos bűncselekmény vonatkozásában, de nem értett egyet a vádlott terhére megállapított testi épség elleni bűncselekmény jogi minősítésével. A tényállást elemezve levezette, hogy a megalapozott tényállásban rögzített körülmények az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető jogegységi határozat indokolásának I/2. pontjában előírt vizsgálati és elhatárolási szempontok és a Győri Ítéltábla gyakorlata alapján is emberölés büntette kísérletének megállapíthatóságát alapozzák meg.

[8] Úgy ítélte meg, hogy korrekcióra szorulnak a büntetéskiszabási körülmények is, további súlyosító körülmény, hogy a vádlott 2-2 ízben volt már elítélve rablás, illetve testi

sértés miatt, illetve hogy az újabb terhére rótt bűncselekményeit ittas állapotban követte el olyan sértett sérelmére, aki ugyancsak ittas állapota folytán ellenállás tanúsítására kevésbé volt képes. A súlyosító körülmények nagyobb számára és nyomatékára, valamint a megváltoztatandó minősítésre tekintettel a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás súlyosítását látta indokoltnak.

[9] Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét változtassa meg akként, hogy a vádlott terhére rótt életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérleteként értékelt bűncselekményt emberölés büntette kísérletének (Btk. 160. § (1) bekezdés, 10. § (1) bekezdés) minősítse, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mértékét súlyosítsa, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[10] A fellebbezési nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője az ügyészi fellebbezést az átiratban írtakon túli módosított formában tartotta fenn. Az átiratban írtakkal egyezően nyilatkozott az elsőfokú eljárás eljárási hiba nélküli voltáról, a felülbírálat terjedelméről, s a vagyon elleni bűncselekmény vonatkozásában a büntetőjogi felelősségre vont helyes következtetéséről. Az élet elleni cselekmény minősítését illetően az emberölés büntettének kísérlete megállapíthatósága mellett érvelt az átiratban írtakkal egyezően, emellett a vádlotti magatartást végig elemezve fejtette ki álláspontját arról, hogy a megalapozott tényállás alapján a nyereségvágy, mint minősítő körülmény is megvalósultnak látszik. Erre is figyelemmel indítványozta az élet elleni bűncselekmény minősítésének megváltoztatását, jelentősen hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabását azzal, hogy a minősített emberölés kísérletének megállapítása esetén a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház és a vádlott a feltételes szabadság kedvezményéből kizárt. Egyebekben az átiratban írtakat fenntartotta.

[11] A vádlott védője a perbeszédét és az indítványát is az írásbeli fellebbezés indokolásában leírtakkal egyezően adta elő. Továbbra is a minősítés megváltoztatására alapot adó tényként határozta meg a sértetti sérülés tényleges gyógytartamát, míg a rablás tekintetében arra hivatkozott, hogy nem került bizonyításra, hogy a vádlott bármit is eltulajdonított volna a sértettől.

[12] A bejelentett fellebbezés tartalmára figyelemmel az ítéltábla a törvényszék ítéletének felülbírálata során a 591. § (2) bekezdése és Be. 590. § (3), (5) és (7) bekezdései szerint járt el, melynek eredményeképpen az ügyészi fellebbezést alaposnak találta.

[13] Az ítéltábla a fellebbezések irányára tekintettel vizsgálta a Be. 590. § (5) bekezdése alapján, hogy észlelhető-e olyan abszolút vagy relatív eljárási szabálysértés, amely miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének lenne helye, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést, amennyiben a terheltet fel kell menteni vagy vele szemben meg kell szüntetni az eljárást, azt, hogy valamennyi bűncselekmény minősítése törvényes-e, továbbá a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést és a Be. 590. § (7) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság járulékos rendelkezések körében hozott rendelkezéseit is. A Be. 591. § (2) bekezdése és az 583. § (3) bekezdés alapján nem vizsgálhatta az elsőfokú ítélet megalapozottságát és határozatát e körben az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[14] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan Be. 607.§ (1) bekezdésben, a Be. 608. § (1) bekezdésben és 609.§-ában rögzített hibát, hiányosságot, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhette volna.

[15] A Be. 591.§ (2) bekezdés a) pontja szerint a másodfokú bíróság számára irányadó tényállás alapján helytállónak ítélte az ítéltábla a bűnösségre vont következtetést, olyan eltérő jogi álláspontot nem foglalt el, és olyan körülmény sem merült időközben fel, amelyre tekintettel az adott tényállás alapján is a vádlott felmentéséről vagy vele szemben az eljárás megszüntetéséről kellett volna rendelkezni.

[16] A vádlott terhére rótt vagyon elleni bűncselekmény tekintetében a cselekmény minősítése és megnevezése is törvényes, a másik cselekmény minősítése azonban nem felel meg az anyagi jog szabályainak.

[17] Az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető Jogegységi Határozat által nem taxatív felsorolt alanyi és tárgyi tényezők alapján lehet az elkövetőnek a cselekmény véghezvitelkor fennálló tudattartalmára következtetéseket vonni, s lehet elhatárolni az élet és testi épség elleni súlyos bűncselekményeket. A jogegységi határozat iránymutatást ad az emberölés büntettének minősített esetei megállapíthatóságát illetően is.

[18] A leírt tényállás alapján azt lehet megállapítani, hogy a kés előkerüléséig - a sértetti bántalmazás módjára és eszköztelenségére, valamint a bekövetkezett sérülések 8 napon belüli gyógytartamára is tekintettel - egy testi épség elleni és egy tulajdon elleni bűncselekmény zajlik párhuzamosan, mely valóban a rablás törvényi tényállásának feleltethető meg.

[19] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás [10]-[12] bekezdésében írtak szerint a vádlott először az ülő helyzetben lévő sértett jobb arc felét vágta meg egy alkalommal közepes erővel, majd a bal arcfelén is közepes erővel megvágta, ezt követően a sértett arca-nyaka irányába sorozatosan, szűrő, kaszázó mozdulatokat tett, mialatt három alkalommal, kis erővel tenyérrel a fején is többször megütötte a sértettet. Ezután átkutatta a sértett szatyrát, majd a nála lévő késsel a még mindig ülő testhelyzetben lévő sértettet jobb csípőlapátja felett egy alkalommal, közepes erővel megszúrta, majd a zsebeit ismét átkutatta, ahonnan különböző papírok mellett egy öngyújtót vett el. A tényállás [15] bekezdése tartalmazza, hogy a vádlott által kifejtett bántalmazás következtében a sértett a nyak bal oldalának metszett sebzését, az arc-nyak jobb oldalának metszett sebzését, és a hasfal jobb oldalának szúrt sebzését szenvedte el. A sérülések gyógytartama egyenként és összességében 8 napon belüli volt, az arc vagy a nyak metszése során 8 napon túl gyógyuló sérülés, illetve életveszélyes sérülés, például nyaki nagyér sérülés reális veszélye is fennállt. Csak a véletlenül, vakszerencsén múlt, hogy a sértett halála nem következett be.

[20] A vádlott [10] bekezdéstől leírt magatartása már elkülönül a korábbiaktól, ekkorra már egyre bátrabban és agresszívebben lép fel a sértettel szemben, mikor előkerül a kés, azzal egyre gátlástalanabb módon, tovább bántalmazza a sértettet, testi sértésre irányuló szándéka itt fordul át eshetőleg ölési szándékká.

[21] A 3/2013. Büntető Jogegységi Határozat indokolásának I/2. pontja szerint az emberölésre, illetőleg a testi sértésre irányuló szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra, a tárgyi (objektív) és az alanyi (szubjektív) tényezőkből lehet következtetni. Jelen ügyben a vádlotti ittasság miatt az alanyi tényezők vizsgálatát figyelmen kívül kell hagyni, a tárgyi tényezők vizsgálhatóak csak. A vádlott által használt kés az emberölés tipikus elkövetési eszközének tekintendő, de egymagában még nem alapozza meg az ölési szándékra vonható következtetést, mivel minden esetben össze kell vetni az elkövetés egyéb körülményeivel is. Az elkövetés körülményeiből és módjából általában megalapozott következtetés vonható az elkövető szándékára, valamint a sérülés helye és jellege is következtetési alap lehet. A konkrét ügyben a vádlott a sértett bal arcfelét késsel, közepes erővel megvágta. A sértett nyakán lévő sérülés alapján az a következtetés vonható le, hogy kizárólag a véletlenül múltott, hogy a vádlott e cselekmény során nem vágta át a sértett nyaki nagyérét. Az emberi testnek vannak olyan részei (például nyaki területek), amelyek önmagukban életfontosságú szervek vagy ilyeneket tartalmaznak. Az ezeket ért sérülések általában a sértett azonnali, vagy rövid idő alatt bekövetkező, esetleg csak műtéti úton elhárítható halálához vezethetnek. A sértett nyakán keletkezett sérülések vonatkozásában az előbbiekben említett következtetés vonható le, hogy a vádlott a sértetti nyak bal oldala metszett sebzésének létrehozásakor - figyelemmel az ittasság miatt az alanyi oldal hiányára is - ölési szándékkal, a következményekbe belenyugodva cselekedett.

[22] A 3/2013.Büntető Jogegységi Határozat II/2. pontjában írtak szerint az emberölés akkor minősül nyereségvágyból elkövetettnek, ha közvetlen anyagi előny megszerzésére irányul. Közömbös, hogy az elkövető által elérni kívánt vagy ténylegesen megszerzett vagyoni előny életszükséglet, káros szenvedély vagy erkölcsileg meg nem alapozott igény kielégítését szolgálja. A nyereségvágyból elkövetett emberölés esetén az elkövetés indoka és a célzat összefonódik. A nyereségvágy a célzatot és az indítóokot is magában foglalja. Így ez a cselekmény eshetőleg szándékkal is megvalósítható.

[23] Ekként egyetértve a fellebbviteli főügyészség álláspontjával az ítéltábla a vádlott két önálló bűncselekményre elkülönülő magatartását rablás büntettének [Btk.365.§ (1) bekezdés a) pont] és emberölés büntette kísérletének [Btk. 160. § (1) és (2) bekezdés b) pont] minősítette.

[24] Az ítéltábla ugyancsak a cselekmények helyes minősítése körében vizsgálta azt is, hogy a rablási cselekmény a Btk. 365. § (1) bekezdés b) pontjában írtak szerint a sértett védekezésre képtelen állapotba helyezésével illetve az ölési cselekmény a Btk. 160. § (2) bekezdés j) pontja szerint védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetettnek minősül-e. E körben megállapította, hogy az irányadó tényállás szerint a sértett a cselekménysorozat alatt végig védekezett, ezért sem a rablás elkövetési magatartásaként a védekezésre képtelen állapotba helyezés, sem az emberölés büntette kísérletének minősítő körülményeként a védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetés nem került megállapításra.

[25] A büntetés kiszabási körülményeket az elsőfokú bíróság - nagyobb részt - helyesen feltárta, azokat részletesen ismertette. E körben kisebb pontosításra és kiegészítésre volt szükség annyiban, hogy az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség átiratában írtakkal egyetértve további súlyosító körülményként állapította meg, hogy a vádlott 2-2 ízben volt már elítélve rablás büntette illetve testi sértés miatt, valamint azt, hogy a vádlott az újabb terhére rótt

bűncselekményeit ittas állapotban olyan sértett sérelmére követte el, aki ugyancsak ittas állapota folytán kevésbé volt képes az ellenállás tanúsítására.

[26] A bíróságnak a törvényben meghatározott keretek között - figyelemmel a büntetési tételkeret irányadó középértékére is - olyan büntetést kell kiszabnia, mely szem előtt tartja a büntetés célját, figyelemmel kell lennie a fokozatosság, és kellő egyéniesítés követelményeire, valamint a társadalomra veszélyesség fokára mind a cselekmény, mind az elkövető tekintetében, az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekre és igazodnia kell a cselekmény konkrét tárgyi súlyához.

[27] A megváltoztatott minősítésre tekintettel a vádlott terhére rótt legsúlyosabb bűncselekményt 10 évtől 20 évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel rendeli büntetni a törvény. A halmazatra tekintettel a felső határ 25 év, a középérték 17 év 6 hónap.

[28] Az ítéltábla álláspontja szerint a legsúlyosabb bűncselekmény esetében a cselekmény kísérleti szakban rekedésére és annak távoli volta ellenére is a kiszabott büntetés tartamának nagymértékű súlyosítása indokolt, tekintettel az új minősítésre és a vádlotti magatartás kiemelkedő brutalitására, az embertelen és motiválatlan elkövetési módra és a kitartó szándékra is. Az új minősítést is figyelembe véve, valamint valamennyi büntetéskiszabási körülményt értékelve, az új törvényi minimumhoz közelítő, azt kettő évvel meghaladó tartamban meghatározott szabadságvesztés büntetés felel meg a büntetési céloknak, a 12 év szabadságvesztés elegendő és egyben szükséges is ahhoz, hogy a vádlottat és másokat is visszatartson bűncselekmény elkövetésétől. Az ítéltábla a szabadságvesztés tartamához igazodóan súlyosította a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát is.

[29] Az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdése alapján vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekben hozott rendelkezések helyességét is és megállapította, hogy az ítélet járulékos rendelkezései törvényesek voltak, e körben változtatásra csak a részben megváltoztatott új minősítés miatt volt szükség.

[30] A Btk. 37. § (3) bekezdés a) pont ad) alpont alapján a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata fegyház, mely büntetésből a vádlott a Btk. 38. § (4) bekezdés e) pont, eb) alpont alapján feltételes szabadságra nem bocsátható.

[31] Mindezek alapján a Győri Ítéltábla a Székesfehérvári Törvényszék 2024. január 30. napján kihirdetett 17.B.48/2023/22. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdés alapján a minősítés tekintetében részben, valamint a joghátrány tekintetében megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta, azzal, hogy korrigálta az elsőfokon felmerült és a vádlott által fizetendő bűnügyi költség összegét.

[32] Az elsőfokú ítélet kihirdetése óta előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása a szabadságvesztésbe a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdésén alapszik.

[33] A másodfokú eljárás során a kötelező védelemmel összefüggésben felmerült bűnügyi költség viseléséről az ítéltábla a Be. 613.§ (1) bekezdése szerint rendelkezett.

Győr, 2024. május 14.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k.	Szalai dr. Joánovits Krisztina s.k.	Dr. Élő András s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

Záradék:

A Győri Ítéltábla ítélete és ezáltal a Székesfehérvári Törvényszék 2024. január 30. napján kihirdetett 17.B.48/2023/22. számú ítéletének meg nem változtatott része 2024. május 14. napján jogerőre emelkedett.

Győr, 2024. május 14.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k.
a tanács elnöke